

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра **_ Фінансового менеджменту та фондового ринку**
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 072 Фінанси,
банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма Фінанси, фінансовий менеджмент
та страхування

(назва її програми)

на тему: « Джерела фінансування підприємств та оптимізація структури
капіталу »
(назва теми)

Виконавець:

студент факультету **ФФБС**

Бурдаковська Влада Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ /підпис/

Науковий керівник:

_____
к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Бичкова Наталія Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Розвиток економіки України в сучасних умовах господарювання дедалі вагомішого значення набуває саме управління фінансовим забезпеченням діяльності підприємства, оскільки фінансові ресурси є базисом, без якого неможливе функціонування й подальший розвиток підприємства. Від повноти та структури джерел фінансового забезпечення безпосередньо залежить його діяльність в умовах ринкової економіки підприємств будь-якої форми власності, організаційно-правового статусу і галузевої спрямованості. Досягнення стратегічних цілей також значно залежить від ефективності управління фінансовим забезпеченням діяльності та формування оптимальної структури і умов їх залучення.

Фінансовий стан підприємства визначається формуванням і використанням його ресурсів. Він характеризується забезпеченістю власними обіговими коштами, станом нормованих запасів товарно-матеріальних цінностей, станом та динамікою дебіторської і кредиторської заборгованості, оборотністю коштів, платоспроможністю та іншими підсумками фінансово-господарської діяльності підприємства, які дозволяють дати оцінку досягнутим результатам та зробити висновки про рівень фінансово стану підприємства.

Тому комплексна розробка теоретичних і практичних питань формування та використання фінансових ресурсів підприємства в сучасних умовах, а також визначення напрямів підвищення їх ефективності є актуальною проблемою сьогодення.

Питаннями формування та використання джерел фінансування займалися такі вітчизняні вчені, як М. Д. Білик, І. О. Бланк, О. Д. Василик, І. В. Зятковський, Л. О. Лігоненко, В. М. Опарін, К. В. Павлюк, А. М. Поддєрьогін та інші. Над дослідженням проблем функціонування джерел фінансування підприємств працювали російські та зарубіжні вчені Ю. Брігхем, Р. Брейлі, В. В. Бочаров, Г. Дональдсон, В. В. Ковальов, С. Майєрс, Дж. С. Мілль, В. М. Родіонова, М. В. Романовський, В. А. Слепов, та ін.

Мета дослідження. Мета роботи – на основі узагальнення теоретичних досліджень щодо джерел фінансування підприємств визначити шляхи оптимізації структури капіталу АТ «Одесагаз» та розробити рекомендації щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.

Завдання дослідження:

- розглянути економічну сутність та види джерел фінансування і дати їм характеристику;
- видокремити джерела формування фінансових ресурсів підприємства;
- проаналізувати джерела формування фінансових ресурсів;
- провести оцінку ефективності використання основних показників підприємства;
- дослідити напрями оптимізації джерел формування фінансових ресурсів підприємства у сучасних умовах.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес фінансування діяльності підприємства в сучасних умовах господарювання в Україні.

Предмет дослідження. Предметом дослідження виступає комплекс теоретичних, методичних та організаційних аспектів щодо оптимізації структури капіталу підприємства.

Методи дослідження У роботі було використано загальнонаукові методи дослідження: аналіз, синтез, індукцію, дедукцію- при вивченні теоретичних основ обліку та контролю; математичні методи при розрахунку економічних показників; порівняння для зіставлення даних фінансової звітності підприємства у динаміці років та ін.

Інформаційна база дослідження Інформаційною базою дослідження є законодавчі та інші нормативно-правові акти, наукові статті, монографії вітчизняних та зарубіжних вчених, матеріали наукових конференцій, дані засобів масової інформації та мережі Internet за темою дослідження, а також первинна документація, облікові реєстри, внутрішня та зовнішня звітність базового підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (32 найменувань) та 12-и додатків. Загальний обсяг роботи становить 93 сторінки. Основний зміст викладено на 57 сторінках. Робота містить 5 таблиць, 6 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні основи фінансування діяльності підприємства*» розглянуто сутність фінансування діяльності підприємства, види джерел фінансування, критерії, які обумовлюють фінансування діяльності підприємства.

У другому розділі «*Аналіз джерел фінансування діяльності підприємства на прикладі АТ «Одесагаз»*» проаналізовано фінансовий стан підприємства, його організаційну структуру, джерела фінансування підприємства.

У третьому розділі «*Шляхи оптимізації структури фінансування діяльності підприємства на прикладі АТ «Одесагаз»*» запропоновано шляхи щодо вдосконалення структури фінансування діяльності підприємства та заходи щодо оптимізації фінансових джерел підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Дослідження суті фінансових ресурсів дозволило синтезувати основні характеристики щодо цього поняття та обґрунтувати його як кошти, які підприємство у процесі своєї діяльності формує та використовує на певні потреби. Якість використання фінансових ресурсів може бути оцінена через ефективність використання, при цьому ефективність забезпечується впливом багатьох внутрішніх і зовнішніх факторів: економічних, правових, соціальних та інших. Особливістю фінансових ресурсів є те, що вони мають забезпечувати зберігання акумульованої вартості краще за інші види ресурсів. Фінансові ресурси на підприємстві поділяють на власні та залучені.

2. Джерелами формування фінансових ресурсів підприємства є власні фінансові ресурси та залучені з різних джерел кошти. Можна виділити такі основні

складові фінансових ресурсів підприємства: дохід, прибуток, амортизаційні відрахування, статутний капітал, кредиторська заборгованість за товари, роботи і послуги, короткострокові кредити банків.

3. Проведення аналізу основної діяльності підприємства та джерел фінансування є необхідним для оцінки формування джерел фінансових ресурсів у сучасних умовах. На основі проведеної оцінки системи показників характеризують ефективність використання фінансових ресурсів та результативність діяльності підприємства. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства дозволить визначити напрями за рахунок яких можна поліпшити ці показники.

4. Під час дослідження було встановлено, що ефективність функціонування системи внутрішнього контролю багато в чому залежить від якості інформаційного забезпечення суб'єктів контролю, отримання якісної і своєчасної інформації про стан діяльності, яка в т.ч. залежить від надійності комп'ютерних програм, що забезпечують збір, вимірювання, реєстрацію, обробку, зберігання й передачу різних видів інформації. Разом із дотриманням запропонованих принципів функціонування системи внутрішнього контролю (своєчасності, постійності, відповідності, концептуальної цілісності, доступності, конфіденційності, відповідальності, розмежування обов'язків та ефективності) максимально можливим повинно стати оптимальне поєднання організаційно-кадрових, режимних й технічних компонент системи внутрішнього контролю на всіх етапах технологічного циклу обробки облікової інформації на підприємстві.

5. Аналіз ефективності використання ресурсів на АТ «Одесагаз» показав, що існує перспективний резерв підвищення обсягів діяльності за рахунок більш ефективного використання основних засобів в сумі 260161 тис.грн. Для збільшення віддачі основних засобів підприємству рекомендується переглянути структуру основних засобів з метою доведення питомої ваги активної частини основних засобів до рівня попереднього року.

6. Для удосконалення формування фінансових ресурсів підприємство повинно орієнтуватися на планування та прогнозування обсягів фінансових ресурсів та контроль за їх використанням. У сучасних умовах підприємству потрібно сформулювати стратегію, яка має бути направлена на зниження фінансових ризиків, покращення ліквідності фінансових ресурсів та підвищення ефективності їх використання.

7. Виходячи із цих цілей керівництво підприємства зацікавлене у залученні якнайбільших обсягів фінансових ресурсів. Залучення цих ресурсів забезпечить максимальний розвиток підприємства та збереже певний рівень прибутковості. Для розширення діяльності підприємству потрібно збільшити суму власного капіталу. Зростання його суми призведе до скорочення суми залучених коштів, підвищить його кредитоспроможність та фінансову незалежність.